

Sonja O.
kän, täällä

Anja Kauranen

Anja Kauranen

SONJA O.
KÄVI TÄÄLLÄ

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

© ANJA SNELLMAN JA WSOY 2016

ISBN 978-951-0-42398-1

PAINETTU EU:SSA

Sulle Jusu

Minulla on kultainen portti itään –
rakkaudelle, joka ei tule koskaan,
minulla on portti päivälle ja toinen ikävälle,
minulla on portti kuolemalle –
se on aina avoin.

Edith Södergran

Sillä miehellä jota rakastan on jäätä suonissaan,
minut sateeseen jättää ja menee menojaan,
hän menee vain menojaan.

Se puu jota rakastan on harva oksiltaan,
se ei tarjoa suojaa kun päivä helottaa,
kun aurinko helottaa.

Se virta joka rakastan ei pidätä vauhtiaan,
omalta kohinaltaan ei huomaa kun janoan,
ei kuule kun janoan.

Sen taivaan jota rakastan on pilvet verhonneet,
en tietäni löydä kun on jo hämärää,
kun on jo niin hämärää.

Nyt suojaa vailla vaellan, en valoa vettä saa,
enää puuttuu vain veitsi ja uskallus sivaltaa,
ja uskallus sivaltaa.

Violeta Parra

Kiitokset ja terveiset

sioille soviniesteille. Omahyväisille öykkäreille. Pubien kaljama-
haisille bulvaaneille. Sultsinakielisille shemekoille. Ympäri vuo-
den äpyilijöille. Sonnimaisille machoille. Pillupoliiseille. San-
kareille raiskaajille. Neitseenmetsästäjille. Urhoollisille sute-
nööreille. Naisen pinnan supersurffaajille. Mummonrassaajille.
Kyrvänkantotelineille. Namusedille. Filmaistereille ja kaiken
maailman arvostelijoille jotka tykkäsivät paneskella kovia lau-
seitaan suuhuni. Joulupukeille. Juhannuspukeille. Perheenisille
jotka ottivat pikku tyttärensä hyppynarun mukaan. Mieskir-
jailijoille jotka ystävällisesti ja tunnollisesti kirjoittivat minua
puhtaaksi ja kommentoivat minua, pyyteettömästi toimittivat
minua kohti painokuntoa.

Ja talkkarin Jorman pienelle kiltille marsipaanimunaiselle
jota kaksi vuosikymmentä sitten hanakan autuaana sörkin eski-
motikulla kun halusin olla naistohtori Gina Lollobrigida von
Rothschild Viides Linja Viiden klitsunrapussa.

Ja garvaisille gigoloille. Kalvakkakasvoisille tazioille. Mies-
tenlehden toimittajille. Teurastuspornon kannattajille. Hiero-
malaitosten kanta-asiakkaille. Drag-showareille. Homoille; elä-

köön se pieni ero! Estoisille runkkaajille ja kaapelihuohottajille ja varsinkin sinulle ujo veli joka uskollisesti osoitteenmuutoksiani seuraten yhävielä soitat minulle joka perjantai kello puoli kaksi yöllä, minä rakastan sinua ja lupaan etten sieppaa töpseliä seinästä vieläkään enkä muuta puhelinnumeroani salaiseksi.

Ja bussissa klähmijöille. Likinäköisille tutkijoille, pinsettisormille: was ist das? Niille kantasormuskarjuille joiden mielestä ehjä hymen on yhä tytön paras hyve. Linnanmäen kallioiden kikkelikalleille. Miesgynekologeille. Ja kaikille teille jotka epäitsekäästi autoitte ja rohkaisitte minua, paljon enemmän kuin pelkkä hyväntahtoisuus ja ihmisrakkaus olisi vaatinut.

Tunnustan velkani myös sneppiautoille, myymälävarkauksille ja ville vallattomuudelle. Nuorukaismaiselle uteliaisuudelle – mikä olikaan sen feminiini vastine?

Oidipuskompleksille.

Hamletin kysymykselle.

Miehuuskokeelle.

Kolmenkymppin kriiseille.

Neljänkymppin valloituksille.

Viidenkymppin kellistyksille.

Kuudenkymppin hengästykselle, kuusykkösen infarktiangstille.

Miehen kuolemalle, miehen sielulle ja sille ainoalle uudestisyntymälle johon minä uskon.

Tervetuloa!

Ja isälle joka tietää kaiken. Ja isälle joka juo kaiken. Isä meidän. Meidän isä. Tapahtukoon sinun tahtosi niin naisen päällä kuin taivaissa.

Omistan stoorini fajialle, Dostojevskille, veljelleni Leolle, Moosekselle, Zorrolle, Kissamiehelle, Robin Hoodille, Nijinskyille, Reijo Seilorille, Stenka Razinille, Che Guevaralle, Iholintujen Muovailijalle, Zeukselle, Pecos Billille, Pirkalle, Roope-sedälle, Väinämöiselle, Osmalle, Don Juanille, tohtori Erikille, Matti Puuhaaralle, Ilari Mestarirunoilijalle, Tohtori Kildarelle, Urho Kaleva Kekkoselle, Mikael Paljasjalalle, Lasse Virenille, James Bondille, Janne Maalaispojalle, Vaeltavalle Juutalaiselle, Olaville, Oliver Wendelmanille, Sherlock Holmesille, Väinö Linnalle, R. D. Laingille, Leonid Pavlovitsille, Jimi Hendrixille, Moolokille, Leninille, Muukalaiselle, Freudille, Jumalalle, Karrille ja varsinkin Karrille.

Lemmiskele aina kun voit. Se tekee hyvää?
Rakkaus on lahja joka on osattava ottaa vastaan?
Vain rakkauden tieto voi taas antaa viattomuuden?
Kaikki oli kaunista eikä mikään tehnyt kipeää?

Sonja O.

Helsinginkadulla autojen pakoputkista liehuu roikkuu häähuntuu käärinliinaa ja Kurvin kulmilla kulkijoiden suista virkkautuu kaitaa valkeaa pirtaa.

Kansatalon säämittari näyttää pelkkää keltaista.

Taksin takapenkillä kinastellaan uudenvuoden tinoista; kannattiko niihin uskoa vai ei. Millainen klöntti tiesi kuolemaa. Ja merkitsikö sirpin ja vasaran muotoinen tinamöykky vallankumousta tänä vuonna vaiko ensi vuonna. Vai merkitsikö se Puolan miehittämistä, sosialismin maailmanvaltaa.

Sonja O. istuu vaiteliaan kuskin vieressä ja pureksii hiuksiansa latvoja.

Sonja O?

Kenties siksi, että hän joskus lapsena häpesi vierasperäistä hullunkurisen lyhyttä, oho-ynähdystä muistuttavaa sukunimeään, jossa ei ollut perässä edes sitä kaikenkruunaavaa ja -pelastavaa nen-päätettä, ei mitään, ja aina nimeään kysyessä hän takelteli katse katonrajassa harhailien, kieli vuoronperään kummassakin poskessa moukuroiden: Son...ja O...oo...oo...

Ja siitä jo kansakoulussa lempinimitys: Sonja O.

Eläinlääketieteellistä korkeakoulua ohitettaessa hän muistaa miten joskus kauan sitten sieltä oli päässyt lehmä karkuun. Kesellä kirkasta päivää se juosta lönksytteli utareet keinuen pitkin Hämeentietä valkotakkiset lekuriinplantut perässään, liikenne jumissa, autontorvet tööttäillen, mutta mansikki se vaan meni eteenpäin seiskan reittiä ja säntäili kai Hakaniemeen asti ennen kuin kytät saivat sen kiinni ja pakkasivat mustaan maijaan ja takaisin klinikalle.

Hän katselee aprikoiden ohivilahtelevia tuttuja maisemia, imee mietteissään hiustupsua kuin se olisi letin suippo pää.

Lapsuus, katu jolla ei ole nimeä ja joka ei pääty koskaan. Talojen seinissä kaikissa joku psoriasis tai pommirokko, koko korttelissa sama rohtuma, koko kaupunginosassa joku ankeitten aikojen arpinen acne ja puistojen, niitten harvojen, puissa joku lehdet maahan sivalentava silsa tai koko rungon raiskannut saasterutto. Lapsuus, porttikonkien kaikuvat Midaksenkidat. Ratapihojen savuttunut sepeli. Nostokurkiaurat oli kevät taikka syksy. Taivaita töykkivät tehtaanpiiput, kaasulaitoksen suurimahaiset jättiläispieruja avaruuteen puhisevat kattilat. Pihojen ahtaat asvalttsuppilot. Betonisen hiekkalaatikon lelusaalis tervaa bitumia tiilimurskaa rautakankia autonrenkaita kuonaa kasoissa ja hujan hajan silmäkantamattomiin ja rannan ruostekupeiset laivat aina tulossa tai menossa ja meri, öljyä bensaa näljää fosforinräikeää vispivahtoa hedelmänkuoria pakkeliuposkisten laivalolitojen muovijouhiperuuksia kondomeja lokin- ja rotanraatoja laudankappaleita räntämatonpalasia poijuja joita kesä kesältä sameammat aallot sylissä sylkyttävät. Ja romuautoja joista

on ikkunat pirstottu sisään ja joissa on asuttu (takapenkin pahvilakanoihin painaltunut kyljen kaari) ja peltitynnyreitä joihin on riimustettu nimiä ja vuosilukuja ja eri kielillä uhoa ja tyhjien viinapullojen riemuparaati Sorbusta Vinettoa Gambinaa maassa kaduilla pihoilla puistoissa koko Alkon halpojen pottujen vihreänruskea sirpalekirjo, spurgujen iäksi keskenjäänyt lasimosaiikki, lapsuus, ja violetteina sytyksiin sykähteleviä vaijereissaan kiikkuvia katulamppuja joiden kupuihin tarttunut haalistunutta serpentiiniä ja ilmapallonriekaleita, lapsuus ja mainosvalojen niukuen leimuavia teräslankahäkkyröitä, näyteikkunoiden petollisen vaikeudun päällä tiriseviä neonmakkaroita, lapsuus, löytöretkenhöntyilyt rantojen synkille syrjäkujille ja ne karseankolkot kolumbuksenaarteet parittomia kenkiä piikkikoroilla ja ilman nailonsukkia kahteen suuntaan pakenevine silmineen muovisia auringonkukkakorvanappeja tyhjiä sinivalkoisia Perfekta-pakkauksia trasseleita magneetinpalasia aaltopeltiä repaleisia muovipressuja ja ruostuneita ratakiskoja joilta silmät kiinni vauhkosti kirkuen loikattiin kymmenen sentin salto mortale.

En oikeastaan tiennyt minne olimme menossa. Olin vain entisten aikojen tapaan lähtenyt mukaan impulssista, ehkä halusin verestää vanhoja muistoja, ehkä halusin rehellisesti tsekata janottiko vanha suola. Jospa törmäisin vaikka Ilari Mestari-runoilijaan? Tai ehkä minun teki vain mieleni tavata entisiä tovereita ja tutkailla mitä niistä oli näiden dagen efter -vuosien mittaan ehtinyt kehkeytyä, millaisiksi niiden paminat näissä suhdanteissa tuleentua. Ja kai minä halusin myös katsastaa oliko mukaan agitgängiin ujuttautunut joitain uusia kasvoja, vereksiä nuoria miehiä vaikka, raivoja härkiä tulisia taistelijoita, machokaadereita tai Pirkan kaltaisia herkkiä alabasterihiipiäisiä sivistyneistöälyköitä, pieniä peter von bagheja, vai oliko remmi yhävielä se sama vanha suussasulavan sisäänpäinlämpiävä jossa olin nuorena kimulina pyörinyt. Liian nuorena ja liian lujaa.

Taksi landasi suuren vaaleaksi maalatun omakotitalon eteen. Kuski mutisi jonkun summan takapenkkiäisille ja minä aloin automaattisesti kömpiä ulos. Kun avasin oven näin miten tumma kissan siluetti liukui autonvalojen poikki ja suoraan talon pihalle, livahti kärppämäisesti pensasiin piiloon. Jäi sinne kytekselle.

Olin juuri iltapäivällä päättänyt Waltarin mininäytelmän Matkan pimeyteen jonka loppukäminöissä taksikuski-Lautturi muuttuu, kehittyy, jalostuu, on valmis uhrautumaan ja vaikka tuhoutumaankin toisten (ja varsinkin erään naisen) hyväksi. Sen jälkeen kun yksi opiskelurahojaan tienailtava teekkarikuski yritti raiskata minut Mersussa Siilitiellä en ollut luottanut yhteenkään ulamieheen. En mennyt enää koskaan yksin mittariauton kyytiin ja ryntäsin niistä aina ensimmäisenä ulos. Epäilin syvästi Waltarin Lautturia. Ajattelin Kissamiestä ja Reijo Seiloria ja Mikael Paljasjalkaa ja Leonid Pavlovitsia ja epäilin.

Olin kahden vuoden paussin jälkeen vihdoinkin uskaltanut ja viitsiytynyt istuksimaan Vanhan kuppilaan, katsellut kummissani sen kullanalikehtivää fiiniä sisustusta, imeskellyt miitteliäänä ja ikävissäni (pitkästä aikaa kaipuullani oli kunnon tyttöjen tapaan yksi ja ainut lihallinen kohde; Karri oli viikkoa aiemmin lähtenyt uusitun bändikokoonpanonsa kanssa kuukauden mittaiselle rundille, varsinaiselle rocksafarille keski-Eurooppaan ja rim-pautteli kiihkeitä yöpuheluita milloin Amsterdamin Milky Wayn hulinasta milloin jostain pienen sveitsiläisen kylän pienestä edelweisskukkatapettisesta hotellihuoneesta) pari lonkeroa kun joku epämääräisesti tutun oloinen kundi tuli moikkaamaan ja ällistelemään miten kauan siitä onkaan ja muistuttelemaan joistain spartakiaditoimikunnista ja semma-aivoriihistä ja työryhmistä joissa olimme kuulemma vuosia sitten treffanneet ja siitä kaikesta menneestä suhdetoiminnasta intoutuneena kundi huuhtoi minut mukaansa joihinkin bileisiin joista en viitsinyt sen enempiä udel-la. Tiesin etten yllättyisi enää mistään. Sitäpaitsi olin väsynyt, jat-

kuva kirjoituskoneen naksuttaminen alkoi tuntua hartioissa ja ristiselässä. Otsalohkoja jomotti kuin lobotomian jäljiltä ja kaiken kaikkiaan olin juuri sellaisessa puolihaluttomassa mutta kuitenkin nervin sähkökässä degeneroituneessa mielentilassa jossa on helppo langeta lähtemään mukaan vaikka mihin.

Kai uumoilin että odotettavissa oli pitkästä pitkästä aikaa tosi kultturellia seuraa, kirjailijoita sun muita eri taiteenalojen parissa muhiskelevia kyldyyryöntekijöitä. Amen. Ei mitään punkkareita vaan entisiä punkkakumppaneita mitä suurimmalla todennäköisyydellä, ja sitten niitä joiden kanssa en yksinkertaisesti ehtinyt kiksauttaa.

Siitä oli pitkä aika jo. Minä olin silloin prolemuru. Kadunneito. Asvalttiunikko. Aatteen Femme Fatale.

Mietin pari kertaa ylämäkihimalaisen pääni ympäri olinko kenties lemmiskellyt tutunnäköisen bileisiinpummaajan kanssa. Se kertoi tottelevansa nimeä Kosti. Kosti Kostjaseni. En todellakaan muistanut. Tai muistin kasvot, en vartaloa.

Kaikista ikkunoista loistaa valoa. Tervapadat väpättävät pihalla ja ovi on selkosen selällään. Sisältä kuuluu naurua ja musiikkia. John Lennon in memoriam. Ihmisten varjot häilähtelevät ohuiden valoverhojen läpi. Hyönteisten ääriiviivoja tertiäarisessä meripihkassa. Jotkut tanssivat.

Sonja O:ta hytisyttää.

Helsinginkadulla autojen pakoputkista liehuu roikkuu häähuntuu käärinliinaa ja Kurvin kulmilla kulkijoiden suista virkkautuu kaitaa valkeaa pirtaa.

Kansatalon säämittari näyttää pelkkää keltaista. Pakkaspihkaa.

Kalsa, pitkästä aikaa tosikalsa sitten kuuskytluvun alun lapsuustalvien. Silloin Sonja O. paleli aina. Vilukissa.

Minä halusin niin että joko mutsi tai faija tai edes Leo olisivat välittäneet minusta, omistaneet minut, olleet huolissaan tai mustasukkaisia. Mutta ei niillä ollut aikaa, mutsilla ja faijalla, ei niillä ollut aikaa omilta rähinöiltään, rahapulaltaan, evakko-haikailuiltaan. Ja Leo ei mistään mitään snaijannut vaikka sen rupinen ja rohtunut tahattomasti nytkähtelevä käsi olikin suuri ja lämmin ja minulle niin helvetin tärkeä silloin; kuin jokin suuri lämmin unelmien meri jota pitkin olisin halunnut purjehtia kauas pois.

Baabuska ja dieduska, höppänät vanhukaiset kyllä pitivät minusta mutteivät enää jaksaneet pitää minusta sillä tavoin lujasti kiinni kuin olisin halunnut. Niiden handut tärisi ja silmät lumpsahtelivat kesken minun kertomuksieni. Niin minä opin siihen etten minäkään ole koskaan osannut ottaa lujasti, tarttua kiinni mistään enkä kestään. En minä ole osannut hakea perusturvaa tai olla mustasukkainen, en minä ole osannut luottaa kehenkään. En ole hoivannut ketään enkä sitten itsekään kehenkään takertunut. Minä en ole ollut se paidanpesijänainen, minä olen aina ollut se toinen nainen, rakastajatar. Kiitos. Se jolle huohotetaan kiitos kolme kertaa maanvyörymäorgasmin jälkeen litkuisissa lakanoissa.

Mikael Paljasjalka pysäytti minut hetkeksi. Hetken Viidennen Linjan Pikku Ryssä oli jopa papinpoika Falkille sovelias (vaikka kyllähän ne sen syväsvivestyneet vanhemmat aina jotain minun pääni menoksi natkuttivatkin), hiukset katariinapalmikoilla otsan päällä, hämäläisellekin suvunhaaralle esittelykelpoinen eksoottinen slaavitar, oi, kuin Tshehovin verannalta teekupin ääreltä tai kuin koivikon keskeltä Glazunovin maalauksesta.

Nykyisin kutsun sitä elämäni vaihetta Maria Magdalenan lyhyeksi uneksi.

Olin hetken onnellisesti rakastunut ja raskaana ja mukamas sauhuilevan menneisyyteni ikuisiksi ajoiksi hyljännyt. Tuokion verran minä odotin tulevaisuudelta Sitä Jotakin. Onnea ja rauhaa ja tasapainoisuutta ja turvallisuutta, Marimekon sisustustekstiilejä ja onnellisten koti-iltojen mysteeriota ja sitä sakraalista äitiyttä jota olin saanut päähäni kokeilla, tosiaankin kokeilla niin kuin koklataan huoraamista Köpiksessä tai LSD-trippiä. Olin langennut toivomaan pikku perhettä ympärilleni, minä joka en vielä tähän päivämäärään mennessä tiedä mikä on perhe.

Lopetin kuuliaisesti röökinpolton ja pahimman brenkunkiskomisen ja ajattelin aamusta iltaan littanan vatsani uumeniin kätkeytyvää salaisuutta ja kivaa isoa kaksiota kantakaupungissa ja makeita kuteita ja kalliita meikkejä ja säännöllisiä kampaamo-keikkoja ja omaa hovikosmetologia ja että jonain päivänä ehkä vielä jatkaisin retuperäisiä opintojani ja valmistuisin maisteriksi ja ryhtyisin reipasotteiseksi äidinkielenopettajaksi tai lahjakaiden nuorten kirjoittajien ohjaajaksi ja kannustaisin varsinkin nuoria kimmoja luomaan itsekkäästi ikiomaa taitelijanuraa.

Mutta sitten posahti. Ihana rakastettava avomieheni Mi-

kael Paljasjalka, kultsi Miki, tasa-arvoinen velvollisuudentuntoinen Miihakal, demokraattinen anteeksiantava Mikulka, tunnollinen tiskaaja ja imuroija ja selänpesijä Miska alkoi tuntua pelkästään hölmöltä painolastilta ja sen loputon sormella osoiteleva huomaavaisuus ja ärsyttävän yksioikoinen minun totaalisesta perusturvattomuudestani jankuttaminen, sen sängyssäkin tuskallisen huolekas ponnistelu, sen limainen empatia, palvova rakkaus ja moderni tasa-arvoritarillisuus alkoivat tuntua tunkkaiselta ja tukahduttavalta ja lapsi kohdussani myllynkiveltä joka syntyessään kirkkaisi ja kiskaisi minutkin jonnekin mustaan loputtomaan jähmeään liejuun. Ja niin minä tein päätökseni.

Ensin abortti, sitten bänet. Suurempia selittelemättä minä tulin sairaalasta ja keräsin kimpsuni ja kampsuni, ikonit, lampukat, peilit, evakkokirstun, keinutuolin, ryijyt, venäläiset huivit, sotavankien savikuopassa punomat viipurilaiset korit, meripihkakorut (minun timanttini) ja mutsin vesiväriyritelmät ynnä fajjan voimapaperille koukertamat suurisuuntaiset sukupuututkielmat, siinä koko maallinen omaisuuteni ja sitten minä pakenin sillä pako on minulle aina ollut jotenkin identtinen sana vapauden kanssa. Pako on minun vapauteni, ilkeästi kirskahtava takaportti on minulle vapaudenportti.

Ja sitten tuli pitkä litanian miehiä, nuoria kundeja ja vanhoja jääriä, liuta nimettömiä jätkiä hullun sihvillä, irtomiehiä miljoonakaloja, keitä vain kenen lantion kiikkerään liikkeeseen silmäni jäi kiikkiin Kosmoksessa tai Vanhan Kellarissa tai Bulevardiassa ja lopulta ihan missä vaan puolivillaisissa pikkuräkälöissä. Suudelmat eivät olleet vielä kuivuneet, fritsut eivät vielä himertyneet, pillun syke vielä laantunut kun minä jo valloitin seuraavaa.

Ja viimeiset rahani (jotka oikeastaan olivat Mikael Paljasjalalta saamiani) panin sitten yks kaks yllättäin seuramatkaan, lähdin ensimmäistä kertaa elämässäni reissuun, yksin, Leningradiin, pakoon taas kerran ja hienosti yskäistynä etsimään itseäni ja etsimään juuriani, ja se matka tosiaan nyhtäisikin minut irti kaikesta entisestä, irti sillä tavoin että aloin ensi kertaa nähdä omaa historiaani ulkopuolisen silmin, aloin tajuta toisen polven evakkouttani, orpouttani, levottomuuttani, paljaasti ja kirkkaasti ja se oli minulle enemmän kuin shokki. Minä hajosin.

Ja hellä raakalainen Leonid Pavlovits, limppujen leipuri Leonid Pavlovits piti minusta kiinni, piti ankarasti kiinni, voimalla; se oli peto joka tuki minua ja raastoi minusta esiin sen pienen kimman joka oli turvattomana piileskellyt minussa, itkeskellyt minussa, keinunut, katsellut peiliin, väistellyt iskuja ja jolla oli koko ajan paha olla. Leonid Pavlovits pani minut polvilleni ja uhrasi minut omalle elämälleni. Se löi minusta esille pikku Sofian jonka piti olla kiltti ja kuuliainen pikku ortodoksi mutta joka pelkäsi outoja ääniä ja yökasteli ja runkkasi yöllä peiton alla niin että täkki väpätti ja kiroili ja varasteli kaupoista purkkaa ja Fazerin sekalaisia.

Leonid Pavlovits tempoï minusta esiin sen pisamaisen vakavanaamaisen pikkukiltsin joka yhävielä seisoï tiukaksi tupperoksi köytettyinä Viides Linja viitosen roskiksessa kärpästen surinassa, emigranttiprinsessa, nahkahame repesi pikku ryssä häpesi. Sano tshuna. Durak ruki ver.

Sonja O. koputtaa varovasti raollaan olevaa luokanovea. Sisältä kuuluu ikuisuuden jälkeen vaimea venäjänkielinen murahdus.

35-vuotisjuhlapainos vuonna 1981 ilmestyneestä klassikosta

Nuoren kirjoittajan häkellyttävä, rumankaunis, sykkeinen esikoisromaani. Suorasukaisin kirja mitä suomalainen nainen on kirjoittanut. — Vahvasti eroottinen, älyllinen, herkänkarkea tutkielma lahjakkaan tytön naiseksikehittymisen kriiseistä, seksuaalisesta kypsymisestä, miehen ja naisen välisestä suhteesta, aikamme tabuista ja kaksinaismoraalista, sukupolvikulusta, toisen polven evakkoudesta.

Yhtä aikaa säälimätön ja runollinen, viiltävä ja humoristinen kuvaus Sonja O:n yrityksestä lentää pienen korttelipihan asvaltissuppilosta avaraan valoon, kiitoratoina Sörkän kartsat, treenaussalit, yliopiston kuppilat, kulttuurikapakoiden looshit, diskot, poliittisen opiskelijajärjestön seminaarit, harrastajakirjoittajakerhot, dorkalan pitkät puunatut käytävät, Leningradin öiset ulitsat; fantasiaossa myös Terijoen peninkulmaiset hiekkarannat, ränsistyneet pitsidatsat, humisevat kasinot, sotaaedeltävän Viipurin iloinen huvielämä.

»Sonja O. kävi täällä» on muistutus siitä, että naisenkin on saatava etsiä, kokeilla, erehtyä, vaeltaa, luoda, rakastaa vapaasti. Syvimmältään Anja Kaurasen esikoisromaani on kirja ihmisen sisäisestä vapautumisesta, siitä miten meidän on uskallettava hypätä läpi ahdistustemme ja pelkojemme tulirenkaiden, jotta tuntisimme omat ääriviivamme ja olisimme vapaita koskettamaan avoimesti ja rauhassa itseämme ja toisiamme.

#kirja WWW.KIRJA.FI	 9 789510 423981	
	84.2	